

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂASCĂ-CULTURALĂ
ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

APARE DUMINECA
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. EMINESCU 18

DIRECTOR:
Icon. Stavr. Dr. GH. CIUHANDU

ABONAMENTE:
Pentru 1 An . . . lei 300
Pentru 6 luni . . . lei 150

Reînvierea breslelor românești

Breslele deodinioară, cari au fost cunoscute și dincoaci de Carpați până aproape de zilele noastre celor mai vârstnici dintre cei de azi, au fost reinviate, printr'un decret-lege decurând publicat. Breslele erau organizații de deosebite meșteșuguri, și au avut rosturi mai pronunțate în cadrele vieții românești libere, de peste Munți, ca mijloace de asocierea meșteșugarilor români. Noi încă ț-am avut, chiar și aici în Arad, cel puțin de pela sfârșitul veacului XVIII încoaci.

Dar cu schimbarea vremurilor sub presiunea socialismului internațional ca și a politicianismului unguresc, breslele noastre, puține câte erau organizate, și-au pierdut consistența de odinioară; iar membrii lor au fost caplași, succesiv, în mare parte, de curentul socialist, străin ori suprimați prin concurența străină. Pierderea aceasta, ce era și o primejdie națională, a fost resimțită mai ales în vechiul Regat de pe vremuri, unde viața de breslă își avea o tradiție mult mai veche și mai largă.

Era, deci numai un lucru firesc acum, să se încerce revenirea la vechiul făgaș al vieții de muncă și creațiune românească, prin decretul-lege în cauză. Măsurile ce s'au luat însă, nu vor o revenire întocmai la făgașele din trecut. Ele vor ce e drept, ca puterile noastre de muncă și de creațiune în această direcție, să le smulgă și izoleze cu desăvârșire decâtă orice curent străin; să le deie cadre proprii de organizare, de producție și, peste tot, de afirmare în spirit românesc. Se urmărește și o afirmare în spirit moral, nu numai de concentrare sindicală și de despoliticianizare. Dar de neînțeles, de ce — cum observă și organul mitropoliei noastre — a fost evitat din textul decretului-lege termenul de „creștin”, ca notă caracteristică a noului organizări. Să nădăjduim însă că, și fără de acest atribut precis ce lipsește, afirmarea românească a breslelor, — deși reinviate în formă modificată încâtva, — va urma în spirit și creștin, pe vechiul făgaș al breslașilor din alie vremi.

Cel mai bătrân decât noi ne știu pune lucruri interesante despre meșteșugarii noștri de pe vremuri, asociați între olaltă, la Arad, Lipova, Lugoj etc.

Ne aducem bine aminte, de ex. de acel mare și impunător prapore bisericesc, care ființă încă acum două-trei decenii, în catedrala noastră, provenind el dela „Jehul” călciunarii nostri, cari își aveau drept patron pe sfântul Spiridon.

Meșteșugarii noștri erau legați strâns de meșteșugul, ci și de religia lor strămoșească. Ce însemna această forță morală de încrucișarea muncii și credinței, o simțeau ei, dar o înțelegea și stăpânirea, care, după cum s'a întâmplat și aici în Arad de pela sfârșitul veacului XVIII, a început să le impună cu forța sărbătorile străine ale catolicismului unguresc, dominant în aceea vreme. Ei, însă, au rezistat atunci cu fărle, până la legea ungurească VIII dela 1872, care a sistat, breslele creind în locul lor organizații corporative speciale, viciate de politica ungurească, mai întâi, și de spiritul marxist mai apoi.

Totuși, meșteșugarii români — ca și aici la Arad — au finit să reziste.

La Arad de exemplu, — ca și aiurea, — a rămas, și după legiferarea dela 1872 obiceiul creștinesc de odinioară, ca de ziua „patronului”, în 12 Decembrie din fiecare an, adecă în ziua sfântului Spiridon, ciuhotarii arădani se adunau la stânta biserică și li-se slugea sfânta liturghie, prăznuind creștinește în cinstea meșteșugului lor. Dar praznicul acesta nu era numai al lor, ci și al întregii comunități românești. Astăzi, au mai rămas aici numai amintirea breslei și a „steagului” lor bisericesc, și un bătrân de peste optzeci de ani, care și-a supraviețuit desființarea breslei, pentru a vedea astăzi, că breslele sunt reinviate, spre cinstea muncii românești și spre folosul neamului nostru.

Statul român, deci, și-a revenit la tradiție și o va înfăptui din laturea intereselor cari îl privesc mai de aproape.

Acum e rândul sfintei Biserici să stărue și dânsa în cauză, pentru ca munca breslelor să fie organizată în cadrul tradiției religioase. Atunci hiatus-ul Decretului lege nu se va resimți. Dacă adecă Biserica se va ști apropia din vreme de noua organizare, lăl murind o tradiție trăită, care se cere cu totdinadinsu reinviată și practică din plin.

Activitatea F.O.R.-lui din Arhiepiscopia Sibiu

Cuvintele de mai sus formează subtitlul unei cuprinzătoare broșuri, ce a apărut în anul acesta la Sibiu, sub titlul general „Viața ortodoxă”, purtând titlul special: „Probleme și fapte ortodoxe”. Broșura aceasta merită toată atenția, din mai multe temeluri.

Întâi de toate, pentru că, în acord cu ceea ce este scopul propriu zis al „Frației Ortodoxe Române”, activitatea arătată în aceea broșură, e menită să stimuleze viața noastră ortodoxă și să-i deie elemente de hrană, pe care, până aci a avut-o în măsură mai mică numai, iar de acum are să fie sporită prin însăși intelectualitatea noastră mirană, pentru sine însăși și în cercurile largi ale poporului nostru.

În al doilea loc, broșura în chestiune ne vine ca o înmănușare de probleme și teme și, totodată, ca o indicație a felului de propovăduire, puse în lucrare, în arhiepiscopia Sibiului, unde s'a stărui și s'a lucrat frumos și bine. Din acest punct de vedere, broșura în chestiune vine și ca un indicator, potrivit și la bună vreme, pentru alte regiuni din mitropolia noastră, unde s'a lucrat mai puțin sau cu mai puțin rezultat.

Broșura, cuprinzând 144 pagini, redă, în total, 14 conferințe, cari au fost ținute în deosebite localități: 3 în legătură cu problema sectelor; 5 cu caracter social-moral și 6 probleme variate, toate interesante și de actualitate. Iar în partea a doua (pag. 103 în colo), cu titlu de „Fapte ortodoxe”, se arată activitatea în centru și în cercuri, a Secției Sibiu FOR-ului, pe anul de activitate 1937/38.

Ori cât de mult am dori să dăm alte amănunte nu putem comprima cele de spus. Totuși, drept ilustrare, vom reda o parte din resumatul dela pag. 139, în următoarele:

2. S'au ținut 263 conferințe și vorbiri ocazionale, multe din ele fiind încadrate în coruri și recitări religioase-morale.

2. S'au aranjat 72 festivaluri și șezători religioase-naționale;

3. s'au dat 13 concerte religioase;

4. s'au daruit cărți în valoare de Lei 11.485;

5. s'au expersat și daruit 297.065 Lei pentru biserică și alte opere de binefacere și religioase;

6. s'au publicat cărți în valoare de 21.329 Lei;

7. s'au prăznuit zilele: de Sf. Andrei, de 8 Februarie pentru marele mecenat Em. Gojdu și Dumitruca Ortodoxiei;

8. în sinul membrilor se produce o mișcare, din ce în ce mai vie, a conștiinței ortodoxe-naționale românești;

9. numărul membrilor este în creștere.

Am înfățișat cele de mai sus, cu titlu informativ despre ce se lucrează în alta părți. Bine înțeles, concluzia vine dela sine și pentru eparhia Aradului. În primul loc, ca această broșură, așa de cuprinzătoare și folositoare din toate punctele de vedere, să se popularizeze, în cercurile noastre preoțești și mirenești. Mai ales, că e și ieftină (50 Lei numai).

Refinerile pentru pensie

pr. Gh. Cereant

Casa de pensii este o instituție de binefacere. Având la temelie principiile morale creștinești, ea ajută pe toți membrii ei cari ajung în neputință sau bătrânețe. Ea adună bani albi pentru zile negre. Această chivernisire de bani a fost reglementată prin multe legi și regulamente începând cu anul 1925. Pe teme-

Superioritatea creștinismului față de iudaism

de Mihail Wieder

— Reproducerea interzisă —

Creștinismul este religia adevărată. Aceasta se dovedește prin stânta Scriptură, adică Vechiul și Noul Testament, și prin roadele ei la Sfinții creștini, cari au trăit în adevăr în spiritul ei. Vechiul Testament vorbește de un mare viitor îndepărtat, de îndreptarea lumii întru împărăția lui Dumnezeu, atunci când toți oamenii din lume vor avea numai un singur Dumnezeu, când în spiritul unicului Dumnezeu va fi pace și veselie între oameni.

Când cineva posedă ceva bun, și este conștient de un adevăr, în care el găsește mulțumire și fericire, atunci acela dorește să-l facă cunoscut acel adevăr și pentru alții, fiind ferm convins că cu timpul, îl vor poseda toți. În caz că nu crede și se comportă în așa fel, și îl ține numai pentru sine, atunci nu este decât un egoist demn de dispreț, un invidios. Unde există invidie nu este fericire, iar unde nu e fericire nu există adevărul.

Patriarhii, Profetii — cari erau convinși de Dumnezeu cel adevărat, al dreptății și al păcii, Dumnezeu

care, atunci deocamdată nu era cunoscut decât Popoului evreesc, pe care Dumnezeu însuși îl conduce, îl învață, — văd pe acest Dumnezeu, într'un viitor îndepărtat, cunoscut și laudat de toate popoarele. Căci scris este: „Toți fiii cărții (trupului) vor chema Numele Tău”. Lângă privirea aceasta logică, ei văd, prin inspirația Duhului Sfânt, cum și prin cine va urma această mare realizare; ei văd, că aceasta se va înfăptui prin Mesia, o persoană cu atribute dumnezeiești: „Căci prunc s'a născut nou, un fiu s'a dat nou, a cărui stăpânire e pe umărul lui și se va chema Numele lui: Îngdru de mare sfaț, sfenic minumat, Dumnezeu tare, biruitor, Domn al păcii, părinte al veacului ce va să fie” (Isaia, 9,5).

Această persoană minunată aparține seminției lui David: „O mlădiță va țese din tulpina lui Iesei și un vlăstar din rădăcina lui va da” (Isaia, 11,1)

Puterea cu care El va învinge nu e de ordin pământesc: „Va bate pământul cu totețul gurii Lui și cu suflarea buzelor Lui va omori pe cel fărădelege. Dreptatea va fi cingătoare rărunchilor Lui și credința, brâu coapsei Lui (Isaia 11,4,5).

Calitățile lui sunt: Duhul lui Dumnezeu, Duhul înțelepciunii și al înțelegerii, Duhul sfatului și al tăriei, Duhul cunoștinței și al friciei lui Dumnezeu (Isaia 11,1).

Acest viitor mare trebuie să fie pătruns de sim-

lul acestor legi, din salariul fiecărui funcționar se reține 10% pentru Casa de pensii timp de cel mult 35 ani. După acest timp, adică după pensionare, funcționarul primește o pensie egală cu 75—90% din salariul avut în ultimii 3 ani de serviciu. Majoritatea covârșitoare a funcționarilor primește, — potrivit studiilor, îndatoririlor și rangului — un salariu din care poate să-și acopere cheltuielile de existență. Tot această majoritate, după pensionare, primește o pensie aproape egală cu salariul și astfel poate să-și acopere necesitățile întocmai ca și în timpul serviciului.

Sunt, însă, două categorii de funcționari, *preoții și notarii comunali*, cari în timpul serviciului primesc un salariu, care nu corespunde cu pregătirea, îndatorirea și rangul lor. Această anomalie este justificată de cei în drept prin aceea că preoții și notarii au sesii și alte venituri. Sesii și veniturile. Ce bogății nesigure pentru unii, ce sărăcii pentru alții! După pensionare aceste categorii de funcționari ajung într-o situație și mai rea. Sesiiile și veniturile, — cât au adus mult puțin sau chiar nimic — se iau. Apoi asupra ultimului salariu, care, în cele mai bune cazuri, se ridică abia la 4000 lei lunar, se aplică procentul de 90 și rămâne o pensie în numerar de circa 3000 lei. Iată cum un funcționar cu studii academice ajunge, după pensionare, egal în retribuțiile cu un impiegat.

Pentru preoți există încă o anomalie și aceasta voiesc să o accentuez. Din salariul oricărui funcționar se reține pentru Casa de pensii un timp limitat: 35 ani sau până la vârsta de 57 ani. Preoții fac excepție. Din salariul lor se reține pentru pensie până la pensionare, care obține între vârsta de 65—70 ani. Astfel din salariul unui preot intrat în serviciu la vârsta de 25 ani se va reține pentru pensie timp de 45 de ani. *Așadar din salariul preoților se reține pentru pensie mai mult timp decât de la ceilalți funcționari, iar după ieșirea din serviciu ei au pensia cea mai mică în raport cu drepturile lor. Reținerea pentru pensie*

din salariul preoților nu s'ar putea sta după 35 ani de serviciu?*) Iată o problemă a cărei revendicare ar trebui să ne preocupe.

Pescuitorii în turbure.

Pr. C. Turicu

Pe când oficiosul nostru, în numărul din urmă al său, constata că la Vinga s'a început o pescuire clandestină după sufițele ortodoxe, am avut prilejul să prind pe un atare pescuitor în turbure în „satul cu două biserici ortodoxe și fără nici o cârmă“ cum scria o foaie locală despre fruntașa comună Chisindia.

Ce caută acest trimis al „capitlului de Lugoj ori Oradea“ într-o comună ortodoxă, care a putut ridica din dârnicia tradițională românească două locașe de preamărire lui Dumnezeu în legea noastră străbună?!

Am aflat, cu autoritatea sa spirituală l-a dosit acolo în niște împrejurări de tulburare a sufletelor, favorizat de nefastele lupte politice din ultimii doi ani. S'a asociat celor răzvrățiți contra ordinii publice și ierarhice și a reușit să capteze pe undița sa, din nămolul tulburat, tocmai pe cei certați cu Dumnezeu și cu stăpânirea pământească.

Azi puterea autorității Statului s'a consolidat. Nu mai trăim acele vremuri turburi și pline de îngrijorări față de ziua de mâine. Azi fiecare e la plinirea îndatoririlor sale profesionale, n'conturbat de duhul răscolitor. Toți ne vedem de slujba la care ne a pus Dumnezeu. Toți am revenit la făgașul misiunii noastre, abandonând ori ce vis efemerice, fiind puși în fața realizărilor binecuvântate.

Ce mai caută azi acei pescuitori în turbure din Chisindia, ori Vinga, ori Peșica și a, puși de acele capitule cu gând rău, tentând la credința strămoșească a pacinicilor și bunilor noștri credincioși, din Eparhia Aradului?

*) Nu sistarea aceasta e de cerut, ci proporționalizarea drepturilor, pe măsura cotizării mai îndelungate și a serviciului mai lung. (N. red)

țul dreptății și al păcii; Dreptatea lui Dumnezeu, iarăși, nu poate să se mărginească în cadrele unui singur popor. Toate popoarele, toți oamenii sunt creațiunea unui singur Dumnezeu. Nuanța adevărată despre religia monoteistă trebuie să fie universală. Profetul vede, deci, pe toate popoarele în jurul lui Mesia: „Și, în vremea aceea, mlădița cea din rădăcina lui Iesei, care se ridică întocmai ca un steag pentru popoare, pe ea o vor căuta neamurile și mormântul ei va fi cinstit (Isaia 11:10); sau în alt loc: „Căci învățătura Lui neamurile o așteaptă (Isaia 42:4) Toate aceste atributele întrupează în Sine Domnul Christos Puterea Lui este spirituală și o posedă în gradul cel mai înalt, în sensul ei cel mai desăvârșit, pentru că este o persoană din sfânta Treime. Numele lui este Dumnezeu tare, fiind născut din sfântul Duh, prin sfântă fecioară Maria. Dumnezeu se întrupează, în forma omenească, pentru a mântui omenirea. Despre nașterea această minunată Profetul Isaia procește în capitol 17,14: „Iată, fecioara va lua în pântece și va naște fiu și vor chema numele lui Emanuil“. Dumnezeu Tatăl prin cine a devenit cunoscut omenirii? A cui învățatură au așteptat neamurile? Răspunsul îl dau sute de milioane creștini din nenumărate neamuri, cari găsesc mângăere în legea lui Hristos și cari aduc laudă lui Dumnezeu-Tatăl în numele Domnului nostru Iisus Hristos.

Hristos clădește Legea nouă pe baza credinței și a dreptății. Credință în El, credință în Tatăl, credință în Duhul Sfânt. După cuvintele profetului Isaia, Mesia își va fonda legea pe credință și dreptate, nu pe dogme rabinice. Credința mesianică, adică creștină, va fi o religie pozitivă, de sine stătătoare: La religia evreească, dimpotrivă, — latimea negativă este mai reliefată decât cea pozitivă; poruncile pozitive (Mizvat esin) sunt în număr 248. Pe când cele negative (Mizvat lo sese) ajung până la cifra de 365. Religia evreească este o religie dependentă. Majoritatea legilor ei sunt făcute pentru a combate Creștinismul și pe celelalte religii. Iudaismul este o religie opozițională și există pe contul adversarului ei. Dacă n'ar fi Creștinismul, Iudaismul de mare ar fi dispărut. Iudaismul se hrănește din ambiția și din îndărătnicie: O religie adevărată, dimpotrivă, trebuie să se hrănească din sine; puterea ei este în ea însăși. Dacă în loc ia să ia. Izvorul ei este adânc, infinit, pentru că izvorește din Dumnezeu, din infinit. Izvorește de la Dumnezeu Tatăl prin Iisus Hristos. Izvorește din patimile și învierea Domnului, de acolo unde păcatul s'a spălat; iar unde păcatul prim există, credința nu poate fi justă, păcatul străbește credința...

(Va urma).

Trăim zile de grea încercare, când toate sufletele românești trebuie să simtă în același fel și toate inimile Românilor să bată în același tact. Dușmanii de peste hotare ne-au pus gând rău, tocmai la plinirea a două decenii după trasarea granițelor scumpei noastre Patrii. Când toți ar trebui să ne unim contra dușmanului străin, atunci frații noștri unieți cu Roma vin și fac contrabandă cu câte-un pescar dosindu-l în turma ortodoxă să spargă rândurile!

De ce se folosesc, oare, ei de orice fel de prilej — fie o mică neînțelegere trecătoare ori un schimb de păreri dintre noi — ca ei numai decât să și vâre pe unul cu undița întinsă în apa ce s'a tulburat pe un moment și iarăș are să revină la limpezimea ei? Așa au fost ei totdeauna. Prin atare proceduri s'au câștigat și puținii lor enoriași de pe frontiera din spre Vest, periclitând azi unitatea noastră în fața străinătății. Să vedeți cum:

O gazetă ungurească „Magyarság”, făcând darea de seamă despre marea manifestare „maghiară a bunilor patrioți gr. cat. din Hajdudorog”, da să înțeleagă străinătatea că „atare creștini se găesc mii și mii peste granița spre apus îndeosebi...”

Oare la cine se gădea gazetarul — sigur și el gr. cat. maghiar din Hajdudorog — când scria acestea?

Se gădea la nefericiții noștri frați unieți din România!

Ce-ar trebui să facă unieții noștri față de acea manifestare ungurească a „fraților lor din Hajdudorog”? Au luat ceva măsuri?!

Ce protest au făcut ei față de cele petrecute înainte cu două săptămâni în Hajdudorogul tuturor nenorocirilor românești?! Tac toate oficioasele capitele de pretutindeni!

Nu și-a ridicat nici unul glasul contra celor ce s'au petrecut acolo, dar își ridică țipetul, că la Vinga vor să naționalizeze... ei coreligionarii Hajdudorogului!

Căpitulele din Lugoj și Oradea, în loc să facă contrabandă de pescari în iubire, mai bine ar face o manifestare de credință, pe lângă Patria românească, protestând contra fraților lor de dincolo!

La aceasta ei nu se gândesc!! Dar să ne facă nouă cât mai mult rău, da!

Despre ce să predicăm?

6 Noemvrie. Dumineca XXIV d. Rusalii.

„Și iată a venit un om, căruia îi era numele Iair și acesta era mai marele sinagogii și căzând la picioarele lui Iisus, îl ruga să intre în casa lui, că avea o singură fiică, de vre-o doisprezece ani și aceea murise”. (Luca 8₄₁₋₄₂).

Cât de mare va fi fost grija acestui părinte pentru copilul său. Cât se va fi sbuciumat în sufletul său, până să se decidă a veni la acel Nazarinean, pe care ai săi din sinagogă adeseori îl huleau. A făcut-o însă de dragul copilului său.

Mulți părinți din zilele noastre ar putea lua pildă dela acesta, chemând cât mai desori pe Mântuitorul în casa lor, să-le fie spre ajutor în creșterea copiilor lor.

Copilul este cel mai frumos și de valoare dar al lui Dumnezeu pentru oameni, este cununa cea nevestezită a mării.

Datorința creștinească a părinților este prin urmare — potrivit acestei valori a copilului — să-l supravegheze și îngrijească cu cea mai evlavioasă grijă. De-ar fi copilul considerat așa precum este — un dar al Tatălui ceresc — imediat ar dispărea dintre oameni, teama de a avea copii și ar spori în lume

această binecuvântare cerească, precum și cuvenita grije de trup și sufletul copilului. Copii mulți, multă cluste. Pe lângă tot necazul și durerea ce ne cauzează uneori, copilul este pentru noi o rază luminoasă de soare, o rază divină de mângâiere. Suntem deci datori să dăm copilului atâta atențiune și grijă, câtă valoare are. Iată cel trei paragrafi ai legii Mântuitorului, pentru protecția copilului: 1. Creșterea copilului în spirit religios-moral. „Lăsați pruncii să vie la mine și nu-i opriți”. (Mat. 19₁₄) 2. Ocrotirea copiilor orfani și lipsiți de mijloace. „Și cine va primi pe un prunc ca acesta în numele meu, pe mine mă primește”. (Mat. 18₆) 3. Ferirea copilului de pilde rele, uclătoare de trup și suflet. „Iar celui ce va sminti pe unul din acești mici, cari cred în mine, mai de folos i-ar fi să și atârne o piatră de moară de gât și să se inneece întru adâncul mării”. (Mat. 18₆). Aceasta este chela educației tineretului, chela creșterii unei generații de oameni mai buni, mai după voia lui Dumnezeu.

„Părinților, nu întârâtați pe copiii voștri spre mâne, ci creșteți-l în învățătura și în certarea Domnului”. (Efes. 6₄). „Iar voi copii, ascultați pe părinții voștri în Domnul, căci aceasta este cu dreptate”. (Efes 6₁).

8 Noemvrie. Soborul Sf. Arh. Mihail și Gavriil. Din prilegiul sărbătorii de azi, credem nimerit să se vorbească despre îngerul păzitor. Învățătura Bisericii în această privință ne arată că înger păzitor se numește un anumit înger, pe care Dumnezeu îl dăruiește fiecărui om — când prin botez intră în împărăția harului — ca să îl ocrotească și povățuiască toată viața. Sf. Scriptură ne oferă în cauză o mulțime de mărturii. (Ps. 90₁₁. Mat. 18₁₀. Evr. 1₁₄. Facerea 48₁₆. Tovrt 12₁₂₋₁₅).

Sf. mică Biserică, face tot posibilul pentruca noi să fim cât mai tămuriți asupra unei ființe atât de însemnate pentru noi, cum e îngerul păzitor. Astfel ziua întâi a săptămânii, ce a închinat-o puterilor celor cerești și netrupești, chemându-le prin rugăciuni în ajutorul nostru.

Afară de aceasta Biserica are un mare număr de rugăciuni către îngerul păzitor, pentru întrebunțarea noastră.

Pentru a intra în legătură cât mai simțitor cu îngerul nostru păzitor, suntem mai ales datori să îndreptăm cât mai des, cugetul nostru către dânsul, dorind din tot sufletul nostru să auzim glasul lui, să urmăm povețele lui, depărtând dela noi tot ce-l păcătos și necurat, silindu-ne să ducem o viață cât mai apropiată de cea a îngerilor.

Îngerul păzitor are menirea de a păzi întregă ființa omului, în toate împrejurările vieții. Ca atare, omul poate nădăjdui dela el orice fel de ajutor, în orice nevoie, în lupta cu firea noastră păcătoasă. El veghează și ocrotește îndeosebi sufletul și cele sufletești ale omului, căci de-am dobândi lumea întreagă și pierdem sufletul, am pierdut totul și îngerul se întristează pentru noi, ca pentru cel pierduți.

Intrucât știința și puterile îngerilor întrec cu mult toată înțelepciunea și puterile omenești, îngerul poate face pentru cel ocrotit de dânsul atât de mult, cum acesta niciodată n'ar fi în stare să facă pentru sine. Astfel, poate îndepărta — nevăzut — ori ce primejdie, ori s'o arate omului din bună vreme; poate lumina mintea cu înțelegerea tainică a cugetului,

poate sădă în inimă dorinți bune, poate încuraja, mângâia etc.

Să nu te aștepti în schimb să ai ajutorul lui în lucruri nesperoase și mai ales potrivnice intereselor tale și voii lui Dumnezeu.

Am zis că îngerul păzitor se dă fecărui om, pentru toată viața. Totuș omul repetând aceleași păcate și nepocăindu-se, căzând tot mai jos în norolul patimilor, îngerul deși nu-l părăsește cu totul pe unul ca acesta, dar din cauza nepotrivirii sale cu păcatul se depărtează de el, așa că omul păcătos învechit și nepocăit, se lipsește de ocrotirea îngerească. Ce se întâmplă în cazul acesta? Se deschide drum îngerilor întunerecului pentru a se apropia de om și a-l duce spre perzare, spre necurățe și moarte, spre osândă vecinică.

Dar ori cât de păcătoși am fi, nu trebuie să desnădăjduim, căci prin căință sinceră și părăsirea totală a păcatelor iar putem să ne redobândim, să ne apropiem de îngerul nostru păzitor. În asemenea caz de întoarcere dela păcat, nu numai el se bucură, ci se face bucurie între toți îngerii din cer.

Mulți întreabă, de ce nu vedem noi pe îngerul nostru păzitor? Iovățătura sf. noastre Biserici ne spune că-l vom vedea, dar numai în ceasul morții noastre, el fiind singurul însoțitor al sufletului, după despărțirea de trup.

Întâlnirea aceasta, față către față cu îngerul nostru păzitor, este însă izvor de bucurie numai pentru sufletele bune și curate.

Pentru cele rele, este izvor de rușine și întristare și de vecinică mustrare. Pentru noi cum va fi oare această întâlnire?

Cronică

F.O.R.-ul din arhiepiscopia Sibului și-a ținut, anul acesta, adunarea generală anuală la Sebeș-Alba, în ziua de 9 I. c. sub președinția dlui I. Sandu, directorul școlii normale „A. Șaguna” din Sibiu, vorbind despre marii bărbați, pe cari i-a dat Sebeșul, ortodoxiei noastre: episcopul Vasile Moga, nepotul său „teologul” Ioan Moga, directorul școlii teologice din Sibiu și directorul școlii ardelene Moise Fulea. Cu acel prilej, P. C. Sa pâr. Dr. D. Stăniloae, rectorul Academiei teologice din Sibiu a conferențiat despre „Sufletul românesc și ortodoxia”. S'a dovedit și cu prilejul acestei adunări generale, și din alte puncte de vedere, importanța mare a acestei organizații pentru consolidarea conștiinței noastre ortodoxe și românești.

Și „**Frăția, ortodoxă română**” din *eparhia Caransebeșului* încă s'a întrunit, în adunare generală, acum decurând, pentru a și da seamă de activitatea desfășurată și de a începe alta, pentru mai departe.

† **I. P. Sf. Hrisostomos**, arhiepiscopul Atenei, un învățat teolog și istoric bisericesc, a încetat die viață în 22 I. c. Avea numai șasezeci și nouă de ani. Moartea l-a ajuns, înainte de vreme, de pe urma marilor sale strădării. În studiile sale istorice, despre cari s'a mai făcut mențiune în coloanele noastre, a îmbrățișat cu multă temeinicie și controversate dintre Ortodoxie și Papism. Moartea sa lasă un mare gol, în viața și știința bisericească ortodoxă. Odihnească cu Dreptii lui Dumnezeu.

Congresul național-bisericesc, în ipostas electoral numai, a fost convocat pentru ziua de 1 Noembrie, la București. E vorba de îndeplinirea scaunului episcopesc ortodox al Maramurășului. Să deie Dumnezeu, ca alegerea să cheme la înalta direcție, așa de dificilă acolo mai ales după regretabile lucruri cari trebuiau evitate, pe cel mai vrednic între cei vrednici. Poate, ar fi fost probleme și pentru o sesiune congresuală și de alt caracter.

„**Serviciul social**” e o înființare de cadre, menită a reglementa activitatea culturală în cuprinsul țării, în slujba înălțării satelor noastre. E vorba de reglementare și direcționare centrală, pe țară, și cu ținerea în seamă și de exigențele și posibilitățile de îndeplinire pe ținuturi. În noile cadre vor avea să activeze în mod obligator, nu numai preoții și învățătorii satelor, ci și alți slugitori ai vieții publice și, alături de ei, studenții de universități, după terminarea studiului academic, vor avea să facă un an de serviciu social la sate. Decretul lege, în acest sens, a fost publicat. Urmează ca organele în drept să ia măsurile necesare de îndeplinire, despre ce vom scrie mai mult la vremea sa. Pentru acum, înregistrăm numai în termeni generali

„**Așezămintele Brâncovenesti**” dela București au sărbătorit, un veac de existență. E vorba de marele spital, cărula l-a dat ființă și prima înzestrare Domnița Balașa, fiica lui Constantin Brâncoveanu Voevodul Munteniei. Patrimoniul acestui așezământ caritativ, întru îngrijirea gratuită a bolnavilor săraci, care a stat dela început sub îndrumarea Bisericii, a fost sporit de Saffa, soția Marelui ban Grigorie Brâncoveanu, după intențiile acestui mare boier și mare creștin filantrop. Ajunse aceste Așezămintele sub ocrotirea Statului român, după unele neajunsuri prin cari ele trecură în timpul din urmă, Așezămintele brâncovenesti au obținut, prin voința cu adevărat regală a Majestății Sale, un fond de un miliard și trei sute de milioane sub titlul „Fondul cultural Regele Carol II”, din ale cărui venituri își vor continua aceste Așezămintele marea și tradiționala misiune de până aci. La București s'au sărbătorit, din prilejul arătat, vrednicii cari trebuiesc reținuți în memorie, și nădejdi mari de viitor pentru filantropia românească.

O seamă de bisericii din arhidecezană, 80 la număr, au fost cercetate de curând, de d. Dr. *Coriolan Petranu* profesor universitar. Constatările D-Sale sunt trecute într'un referat, publicat în organul nostru mitropolitan (No. 2) și se refer la cele văzute și cari ar trebui făcute, pentru conservarea vechilor bisericilor, de lemn mai ales; apoi la grija ce trebuie pusă la construirea de biserică nouă și la curățirea bisericilor noastre, întretele altale, de icoanele eterodoxe (în special papistăsești) de înlocuit cu altale, în stil ortodox. Semnalăm aceste pentru temeiul, că măsurile propuse se potrivesc și la noi; și-ar fi vremea să punem stăruință mai deaproape în toate aceste direcțiuni, peste tot. Poate, la timp potrivit, vom reproduce măcar părți din referatul dlui prof. Dr. C. Petranu.

Sovetele rusești au fost de acord să fie reprezentate în mod oficial la serviciul funebru săvârșit, în catedrala mitropolitană ortodoxă din Moscova, din prilejul morții Reginei Maria a României. Este primul caz, când — după cum semnaleză revista „Misionarul” dela Chișinău — guvernul sovietic, care de atâția ani duce lupta împotriva Bisericii și a oricărei religii, participă prin reprezentantul său autorizat la o slujbă religioasă. Guvernul sovietic a grăbit, după aceea participare să publice un comunicat, că participarea aceasta este numai un act de obligație diplomatică și nu denotă schimbarea politicii Sovietelor. Oricum ar fi, faptul e fără precedent și el rămâne. Il relevăm și noi. Dar nu ne putem izola de a adăoga încă ceva, lângă cece spussem odinioară în coloanele noastre, că la biserica unietă română din Roma, la parastasul ținut nu s'a rostit și atributul de „regină” a celeia ce fusese Regina României. Și încă ceva să mai adăogăm, dintr'o scrisoare primită estăzi, că într'o comună oarecare — relăcem deocamdată numirea ei — din Banat, când trebuia să se țină și acolo, la biserica unietă, serviciu funebru pentru regina României, serviciul nu s'a ținut, ci numai s'au tras clopotele, din partea unui băiat...

Facem o constatare comparativă numai. Concluzia scoată o cititorul!

Informațiuni

Pentru alegerea de protopop la Arad s'a publicat, în numărul nostru trecut, convocatorul reglementar, cu termenul pe 10 Noemvrie. Deoarece pe aceeași zi era convocat și Congresul preoțesc al Clerului din mitropolia noastră, și fiind de dorit, ca participarea la acesta să nu fie împedată din nici o parte, s'a căzut de acord, ca termenul pentru adunarea protopopească să se strămute pe ziua de 12 Noemvrie. În acord cu aceasta se publică în acest număr avizul necesar, asupra căruia atragem atenția.

Societatea de lectură „Episcopul Grigorie” a studenților dela Academia noastră teologică, întruniți în ședință de constituire a noii conduceri, în ziua de Miercuri, 13 Octomvrie, sub președinția P. C. S. Părintelui Protoiereu Dr. Nicolae Popovici, Rectorul Academiei teologice și-a ales pentru anul în curs, 1938/39, următorul comitet de conducere:

Președinte: Teodor Șuteu an IV.; Vice președinte: Gheorghe Belei an. III; Secretar general: Viktor Corpadea an. III; Secretar de ședință: Aurel Moise an. II; Cassier: Terentie Mihăi an. III; Bibliotecar I. Dimitrie Gornic an. III; Bibliotecar II. Florian Coraș an. II; Bibliotecar III. Nicolae Jucufiu an. I.

Comisia de censozi: I. Pavel Luca an. IV; II. Alexandru Bălaș an. II; III. Sinesie Ioja an. II.

Comisia artistică: I. Ioan Brândaș an. III; II. Ioan Priposescu an. II; III. Vasile Guzu an. I.

Redacțional

P. Sf. Sa Părintele episcop Grigorie al Argeșului a plecat dela noi Sâmbătă în 22 I. c. Ce avem de spus în cauză, ca și reportajul despre sfîntirea bisericilor dela Chisindia urmează în numărul proxim.

Raft cu cărți din alte părți

Sfânta Episcopie a Hușilor, — în seria „Cartea Creștină”, a scos următoarele:

No. 1: *Rugăciuni*, cârtică mică, de rugăciuni, pentru felurite trebuințe, 128 pagini mici, Prețul Lei 4.

No. 2: *Viața și nevoițele Prea cuv. Nifon*, patriarhul Țarigradului (am menționat-o anterior, mai de aproape).

No. 3: *Minunea apei*, de diaconul Const Brânzeu, 64 pag Prețul Lei 4 — O folositoare broșură despre rosturile spe. în doctrina și practicile religioase.

În „Biblioteca Bunului creștin” începută de părintele Nicolae Gavra, profesor de religie, a apărut, în Abrud, în editura autorului, cu binecuvântare arhierescă:

No. 1: *Ad. vâratul Drum*, pagini mici 64 prețul Lei 8: Cuprinde „gânduri și învățături creștinești”, bine alese și bine înfățișate.

Se pot procura prin Librăria noastră diecezană.

Bibliografii

F.O.R.-Sibiu: *Viață ortodoxă — Probleme și fapte ortodoxe*. Din activitatea F.O.R.-ului din Arhiepiscopia S. b u u l. Sibiu 1938 Editura „Frăția ortodoxă română”, Secția Sibiu. Are 144 pagini. Prețul Lei 50. O recomandăm în revistă. Vezi pagina 374. Se poate procura prin Librăria diecezană.

Asociația Clerului ortodox român „Andrei Șaguna”

Nr. 19 - 1938

Convocare

Potrivit art. 10 din statutele Asociației „Andrei Șaguna” a clerului mitropoliei ortodoxe române din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș — având arhierescă binecuvântare — convocăm al XVII-lea congres anual al acestei Asociații, la Timișoara, pe ziua de Joi, 10 Noemvrie 1938, cu următorul

PROGRAM:

Membrul comitetului central se vor întruni în ședință, în 9 Noemvrie, ora 4 d. m. în sala culturală dela biserica din Iosefin, pentru:

a) Examinarea rapoartelor generale: administrativ și economic;

b) Examinarea altor probleme și a propunerilor intrate regulamentar.

Ora 6 d. m. Tot acolo, consfătuirea intimă a Președintelui și propunerea comisiilor pentru examinarea rapoartelor comitetului central.

Ora 8 30 seara: Serviciul Privegherii, săvârșit de preoștii locali, în biserica „Iosefin”.

In 10 Noemvrie:

Ora 8.30 dim. Sf. Liturghie și chemarea Duhului Sfânt, în biserica ortodoxă din „Iosifin”, cu predică.

Ora 11. Deschiderea congresului, prin președintele Asociației, Icon. Stav. Dr. Gh. Ciuhandu, în sala festivă a Liceului de comerț, și salutul reprezentanților autorităților.

Ora 13: Masă comună (fără toaste) în restaurantul „Elite” (lângă biserica „Iosifin”).

Ora 15: 1. Păr. Florea Codreanu, președintele secției Arad. Cultivarea conștiinței preoțești pentru zilele noastre — cu propuneri și discuții.

2. Păr. prof. Ioan Imbroane: Rosturile preotului în Strajerie, cu propuneri și discuții.

3. Darea de seamă a Comitetului central despre Activitatea Asociației în cursul anului trecut.

4. Darea de seamă a cisternei centrale.

5. Darea de seamă a Comitetului central despre demersurile reale în chestiunile:

a) Salarizarea preoților și drepturile la pensuni;

b) Situația protopopilor: Diurnele protopopești și compularea lor la leafa îndreptățitoare și la pensuni;

c) Situația salarizării centrelor noastre eparhiale: consilieri-referenți, secretari și revizori eparhiali și a altor funcționari biserictești.

6. Propuneri, anunțate reglementar, cu trei zile înainte de congres, comitetului central.

7. Fixarea locului de întrunire a proximalului congres.

8. Inchiderea congresului.

Spre orientare: Sedințele congresului sunt publice.

Delegații despărțămintelor sunt așteptați în număr reglementar, bine înțeles frații preoți vor participa în număr cât mai mare.

Dnii Prezidenții ai secțiilor sunt rugați a-și trimite cât mai neîntârziat secretarului general rapoartele lor (com. Roșta, jud. Sibiu).

Pentru reșineri de locuințe, preoții participanți se vor adresa Păr. Traian Golumba, biserica ortodoxă din Fabrică: Timișoara.

Sibiu, 20 Octomvrie 1938.

Icon. Stav. Dr. Gh. Ciuhandu
președintele Asociației

Preot I. Bănda
secretar general.

Ad. No. 7996/1938

Aviz

Aducem la cunoștință, că Adunarea protopresbiterală din Arad, convocată pe ziua de Joi în 10 Noembrie a. c. pentru alegerea de protopresbiter în Arad, rămâne bine convocată, cu adaosul însă, că se amână pe ziua de 12 Noembrie a. c. la ora 9 a m. în biserica catedrală din Arad.

De acord cu acest termen se expediază și înștiințările personale către membrii adunării protopopești.

Arad, 25 Oct. 1938.

Mihai Păcățianu
comisar cons.

Nr. 8602/1938.

Circulară

Sub auspiciile Fundației Culturale Regale „Principele Carol”, apare în București „Albina”, foaia săptămânală pentru popor.

Intrucât această revistă se prezintă foarte bine din punct de vedere redacțional, având un material foarte interesant și instructiv, iar abonamentul este numai de lei 150 anual și lei 80 pe șase luni, iar cu numărul lei 3, — ea poate fi procurată de toate păturile sociale, avându-se în vedere nobilul scop de cultivarea maselor.

Pentru aceste motive această revistă o recomandăm Cucernicilor preoți din cuprinsul acestei Eparhii, ca să se aboneze la ea și să o răspândească, în măsura posibilității, în popor.

Redacția și administrația se găsește în București, strada Latină Nr. 6.

Arad în 12 Octomvrie 1938.

† Andrei

Episcop

G. Ciuhandu

consilier ref. eparhial

Sfânta Episcopie Ortodoxă Română a Aradului.

Nr. 7719/1938.

Comunicat

Adunarea eparhială din acest an, prin concluzul Nr. 36, a decretat obligativitatea pentru absolvenții de teologie, ca până la hirotonire să catehizeze în parohiile unde au domiciliul ca și catlicești. La hirotonire va trebui să producă dovadă că au catehizat în tot timpul dela absolvire la școlile primare din comuna lor.

Vă poftim să aduceți aceasta la cunoștința absolvenților de teologie aflați pe teritoriul tractului P. C. Voastre, repartizându-i, în conștelegere cu preotul local, la școlile primare la care urmează să catehizeze. Li-se va pune în vedere absolvenților de teologie că în viitor nu vor putea fi hirotoniți fără certificatul că au satisfăcut acest obligament.

Despre cele efectuate veți raporta în termen de 15 zile.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 18 Octombrie 1938.

† Andrei

Episcop

P. Glvulescu
consilier ref. eparhial

Nr. 7774/1938.

Comunicat.

Aduarea eparhială în concluzul Nr.31, luând la cunoștință raportul acestui Consiliu eparhial, despre activitatea pastorală a preoșimii noastre în anul 1937, își exprimă dorința ca preoșimea să fie totdeauna la datorie, să nu se măginească numai la strictul necesar, ci să se facă toate tuturor, să desvolte activitate cât mai intensă nu numai în, ci și afară de biserică; să se facă pastorație individuală, întronând pacea în toate casele, stărpind ura, dușmănia și certele dintre credincioși; preoșimea să-și dea contribuția într-o măsură cât mai largă la educarea religioasă-morală a tineretului premilitar.

Comunicăm acestea Cucernicilor preoți spre știre și conformare.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 18 Octombrie 1938.

† *Andrei*
Episcop.

P. Givulescu
consilier ref. eparhial.

Concurs

În conformitate cu ordinul Venerabilului Consiliu Eparhial Nr. 8306/1938, se publică concurs cu termen de 30 de zile, pentru îndeplinirea parohiei a II-a din *Alloș*, protopopiatul *Lipova*, care a devenit vacantă prin trecerea în statul de pensie a preotului paroh *Traian Pețlanu*.

Parohia este de clasa I și se îndeplinește prin alegere.

I. Venitele sunt:

1. Sesiunea parohială în extensiunea ei de azi, circa 30 jug. pământ arător și intravilanul Nr. 337.
2. Locuință în casa bisericii. Consiliul parohial se obligă a edifica în decurs de 2 ani, casă parohială nouă, împreună cu supraedificatele necesare pe intravilanul Nr. 337.
3. Stolele legale.
4. Intregirea dotației dela stat, pe care parohia nu o garantează și
5. Biroul parohial uzitat, care se ia în concurs din oficiu.

II. Obligațiunile

1. Noul ales își va îndeplini cu punctualitate toate îndatoririle împreună cu serviciul său de preot-duhovnic, în și afară de biserică și va predica regulat în Duminică și sărbători.

2. Va catehiza regulat elevii dela școlile primare, unde va fi împărțit, fără altă remunerație.

3. Va plăti regulat toate impozitele după beneficiul său preoțesc din al său.

Recurenții vor cere încuviințarea Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop, pentru a putea recurge. Cererile adresate Consiliului parohial din *Alloș*, se vor înainta Venerabilului Consiliu Eparhial, însoțite de documentele necesare.

Recurenții cu încuviințarea protopopului tractual și cu respectarea dispozițiilor cuprinse în § 33 din Regulamentul pentru parohii, se vor prezenta în sfânta

Biserică din *Alloș*, pentru a servi, a cuvânta, a cânta și a face cunoștința credincioșilor.

Parohia este de cl. I. rurală, deci dela recurenți se cere calificație de cl. I. rurală.

Consiliul parohial

În înțelegere cu *Traian Ciblan*, protopop 2—3

Concurs

Conform ord. Ven. Consiliu Eparhial Nr. 8452/1938, pentru îndeplinirea parohiei ort. române din *Pobda* rămasă vacantă în urma morții preotului *I. Bojescu* se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala”.

Venitele împreună cu această parohie sunt:

1. Una sesie parohială constătoare din 33 jugăre.
2. Stolele legale. Birul parohial se ia în concurs de oficiu.

3. Intregirea dela Stat.

4. De casă parohială se va îngriji alesul.

Alesul preot va suporta toate impozitele și va catehiza elevii școlilor primare fără altă remunerație.

Reflecții la această parohie cu considerare la Comunicatul Nr. 2334/1938 publicat în „Biserica și Școala” Nr. 14 din 3 Aprilie a. c. vor cere învoirea prealabilă a Prea Sfinției Sale Episcopului Eparhial Arad pentru a putea concura, iar cererile de concurs dinpreună cu toate actele și le vor înainta Consiliului Eparhial Arad și vor cere aprobarea Prea C. Părinte Protopop pentru a se putea prezenta în parohie înaintea alegătorilor pentru a cânta, respectiv a oficia serviciul religios și a cuvânta.

ss. *Pr. Andrei Jebeneanu*

ss. *Clucelu Eftimie*

preș. cons. paroh.

secretar

În înțelegere cu: *Dr. Ștefan Clorolanu* protopop

2—3

Nr. 7542 | 1938.

Concurs

Pentru postul de director al tipografiei diecezane publicăm concurs, cu termen de 30 zile, socotite dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala”.

Salarul lunar este brutto 5000 (cincimii) lei.

Reflecții la acest post vor dovedi că sunt absolvenți ai Școlii superioare de comerț, sau licențiați ai Academiei comerciale,

că au praxă în contabilitate și în industria grafică, cunoscând calculul lucrărilor de tipografie.

Alesul va fi obligat ca pe lângă atribuțiile de director al tipografiei, să facă și contabilitatea atât a librăriei, cât și a tipografiei.

Doritorii de a ocupa acest post vor înainta cererile, însoțite de autobiografie și dovezi autentice despre studiile lor și serviciile prestate până acum, Consiliului eparhial ort. român din Arad.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 17 Octombrie 1938.

Consiliul Eparhial ort. român
Arad.

1—3